

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Gebennensi Episcopo, & dilectis filiis Abbati de Abundantia & Priori de
Condamina Gebennensis diocesis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

moderata esset procuracione contentus, nec plus pro illa posset exigere donec ipsi monasterio redderet prætaxatam pecuniæ quantitatem. Verùm nunc, sicut dicitur, ut dictum possit monasterium in præfatis procuracionibus aggravare, terræ suæ quietam indixit pro eadem pecunia persolvenda. Cùm igitur jus suum in injuriam convertere non debeat idem Comes, discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus atque præcipimus quatinus si forsitan sæpeditum monasterium per immoderatam procuracionem gravare voluerit, vos ipsius immoderantiam, gratia, odio, & timore postpositis, redigatis ad justum sublato appellationis obstaculo moderamen, contradictores per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescendo. Quòd si non omnes &c. tu, frater Episcopo, cum eorum altero &c. Datum Laterani 11. Idus Novembris, pontificatus nostri anno decimoquarto.

*EPISCOPO, ET DILECTIS
filiis Abbati sancti Lupi, & Decano
Trecensi.*

*Epist. 124.
Pro hisdem.*

CUm, sicut dilectis filiis Abbate & conventu Virziliacensibus intimantibus nostro est apostolatui referatum, nobilis vir Dux Burgundiæ gravia eis damna & injurias inferens, ter vel quater in anno villas eorum faciat deprædari occasione cujusdam consuetudinis quam in eisdem villis falso asserit se habere, & nimis dispendiosum esset & grave fratribus antedictis pro singulis querelis totiens apostolicam sedem adire, discretioni vestræ per apostolica scripta præcipiendo mandamus quatinus cùm ab eis fueritis requisiti, dictum Ducem, ut eis de damnis & injuriis irrogatis coram vobis exhibeat justitiæ complementum, monitione præmissa per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compellatis, jurisdictione hujusmodi usque ad biennij tempus usuri. Quòd si non omnes &c. tu, frater Episcopo, cum eorum altero &c. Datum Laterani 11. Idus Novembris, pontificatus nostri anno quartodecimo.

*GEBENNENSI EPISCOPO,
& dilectis filiis Abbati de Abundantia &
Priori de Condamina Gebennensis diocesis.*

*Epist. 125.
Committitur
eis inquisitio
contra Archie-
piscopum Bi-
suntinum.*

Dilectis filiis Humberto, Stephano, & Petro Presbyteris Bisuntinæ diocesis denuntiantibus nos accepisse noscatis quòd venerabilis frater noster Bisuntinus Archiepiscopus, qui deberet esse in digni-

tate pontificali ex susceptæ administrationis officio suis subditis ad exemplum, ipsam non tantùm negligens famam suam evacuavit vivendo perversè, verùm etiam profusis & diversis excessibus factus multorum laqueus animarum, turpiter ac publicè sic coinquinare præsumit quòd de candido delabro in quo sedet fumum quibus præest emitit in salutis suæ dispendium potius quàm splendorem. Nam usque adeo est deditus simoniacæ pravitati quòd penes eum sine ipsa vix Ecclesiæ aliqua consecratur vel alicui aliquid spirituale confertur, compellens Clericos in apostolicæ sedis contemptum ad sacros ordines promovendos jurare quòd per litteras aliquas à sede apostolica impetratas aliquod ab eo beneficium petere non præsumant, & illos sustinens qui religionem exeunt, & alios in sacris ordinibus constitutos ac etiam moniales contrahere matrimonium & in seculo seculariter conversari, cujus frater uxorem legitimam, eo sciente, relinquens, cum quadam moniali contraxit, eam in domo publicè detinens ut uxorem, & ut patratum scelus ab alio fratre suo difficiliter revocari valeret, relictam ab eo, licet in litteratam, in cujusdam consecravimus monasterij Abbatissam, ipso fratre manente in seculo & continentiam non servante; Presbyteros & Clericos suos exactionibus jugibus adeo defatigatos quòd ipsi onere paupertatis depressi, tamquam rustici viliter in ignominiam honestatis ecclesiasticæ incedere compelluntur. Præter hæc autem cuidam Presbytero conferens interveniente pecunia decanatum, quendam Presbyterum qui manus in alium injecerat violentas, & eum custodiæ tradiderat carcerali, sustinet celebrare, scienter communicans & participans capientibus & vendentibus sacerdotes, & legalium matrimoniorum divortium, si pecunia interveniat, celebrari permittens. Et cùm quidam Bisuntini ac ferè omnes Presbyteri civitatis & diocesis suæ publicè detineant concubinas, ipse corrigere illorum aliquem non attentat, graviore contagio maculatus, quia cum Abbatissa Romanici-Montis consanguinitatis eum linea contingente incestum perpetravit impudenter, sicut fama publica ipsum vexat, & prolem à quadam moniali suscepit, cum cujusdam sacerdotis filia quasi publicè fornicando. Et cùm in ejus domo interfectus fuerit quidam Presbyter, nullam suscepit de ipsius interfecto-ribus, quos bene noverat, ultionem, & excommunicatos in mensa sua recipiens,

ac possessiones laicorum titulo pignoris detinens obligatas, quas recepta forte reddere contradicit. Incendiarios autem omnes, qui ei pecuniam pollicentur, absolvit, se de absolvendis illis potestatem asserens obtinere; ac nullam vel modicam residentiam faciens in Ecclesia Bisuntina, sæpissime in diebus solemnibus, quibus eandem Ecclesiam sua deberet honorare præsentia, se absentat, sic lubricæ vitæ patenter deserviens & intendens carnis luxui manifestè quòd laici scandalisati ex eo fornicationem non esse peccatum astruant criminale. Quia verò super his clamor ad nos frequenter ascendit, volentes exemplo Domini descendere ac videre, discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus quatinus vocatis qui fuerint evocandi, & inquisita super his & aliis diligentius veritate, quòd canonicum fuerit appellatione postposita statuatis, causam ipsam sufficienter instructam ad nostrum remittentes examen, præfigentes partibus terminum competentem quo se nostro conspectui repræsentent æquitatis iudicium recepturæ. Quòd si non omnes &c. tu, frater Episcopo, cum eorum altero &c. Datum Laterani xvi. Kal. Decembris, pontificatus nostri anno quartodecimo.

*EPISCOPO, ET DILECTIS
filiis Abbati sancti Victoris, & magistro
Roberto de Corzon Canonico Parisiensi.*

Non solum zelus domus Domini, qui nos comedit quotiens ab illis opprimitur per quos deberet ab opprimentibus extento brachio defensari, nos vehementer inducit, verum etiam ille sinceræ dilectionis affectus quo dilecti filij nobilis viri Comitis Nivernensis zelamur salutem & honorem diligimus, exhortatur ut si quando nobis aliqua de ipsius actibus referuntur quæ famam suam obnubilant apud homines & conscientiam maculant apud Deum contra libertatem ecclesiasticam attentando, apud eum monitis & exhortationibus insilamus, quatinus prædecessorum suorum sequens vestigia, qui Ecclesiam Dei studuerunt honore congruo venerari, ea pro Deo & propter Deum per se ipsum corrigat & emendet, diligenti meditatione considerans quòd Dominus justus iudex principes illos qui se in conspectu ejus humiliant, & Ecclesie suæ exhibent se devotos, non solum glorificat in futuro, verum etiam magnificat in præsentia, & illorum posteritas est præcisâ de terra qui libertatem ecclesiasticam infregerunt. Ad nos

Tom. II.

tram sanè audientiam dilecto filio Gualterio Abbate Virziliacensi significante pervenit quòd cum Comes præfatus monasterij Virziliacensis defensor esse deberet & pro eodem se murum defensionis opponere ascendentibus ex adverso, ipse non solum opprimentibus non obstitit, verum etiam de defensore factus est, quod non sine amaritudine cordis referimus, persecutor, non minus compatiens eidem quam monasterio memorato; quia etsi monasterio intulerit damna rerum, sibi tamen damnum innocentie, quod est gravius, irrogavit. A quadriennio namque quo ad regimen monasterij assumptus exitit idem Abbas, eundem favorabilem non potuit invenire: quin potius ipsum monasterium in rebus interioribus & exterioribus graviter molestavit, licet per partes de bonorum virorum consilio in quingentis libris Proveniensium & amplius servierit sibi gratis, cum ad nullum servitium ex debito teneretur, nec novus Abbas, sicut Comes eidem objecerat, aliquid sibi deberet servitium exhibere. His igitur non contentus, cuidam civi Bituricensi nongentas libras, in quibus ei monasterium minimè tenebatur, Abbatem eundem solvere compulit idem Comes, asserens se fidejussorem illi fuisse de prædicta pecunie quantitate. Cuidam quoque Iudæo, qui baptismi suscipiens sacramentum præfato monasterio dimiserat centum libras, reverso ad Iudaismum quasi canis ad vomitum, Abbatem ipsum coegit persolvere præfatam quantitatem pecunie pro suæ libito voluntatis, & servientes ipsius prædas, somarios, quadrigas, & res alias ejusdem monasterij & suorum hominum de terra monasterij sæpenumero acceperunt; in quibus etsi per eum illa fuerint restituta, monasterium tamen damnum non modicum noscitur incurrisse. Idem etiam servientes nemora monasterij pro libito destruunt, & quadrigas ejusdem pro castrorum ipsius Comitis munitionibus capientes, ipsas interdum per tres hebdomadas, & quandoque per mensem detinere præsumunt. Præterea ejusdem monasterij malefactores sæpedictus Comes receptans, ipsius homines contra illud agentes manutenere ac defendere contendit, qui sæpedicti cœnobij jura deberet ubique illibata servare. Et licet nec ad ejusdem Comitis nec ad alterius curiam idem Abbas & monachi super aliquibus trahi debeant secularem, sicut patet per privilegia Pontificum Romanorum, ipse tamen eosdem ad forum suum super multis

B B b b ij